

Årgång 20 nr.2

Lagunen

År 2026

Illustrationer av Stina på Kulturverkstan.

Läs Lagunen digitalt

Årgång 20. Nummer 2

Lagunen

År 2026

Ledaren.

Hej!

Tiden går fortare än man tror. När jag ser tillbaka inser jag att det är ungefär 18 år sedan jag började arbeta inom daglig verksamhet. Jag anställdes av Anna Fridell som ett par år tidigare, tillsammans med sina medarbetare Per och Inga, tagit initiativet att starta tidningen Lagunen.

Mitt uppdrag var att hjälpa verksamheterna på enheten att utveckla arbetssätt, metoder och dokumentation enligt Socialstyrelsens riktlinjer. På pappret kanske det inte låter särskilt roligt men det var det. Även om jag stundtals kunde uppleva mitt uppdrag utmanande på redaktionen så var det något speciellt med Lagunen. Det fanns redan från början en tydlig tanke och en varm övertygelse om att deltagarnas röster och delaktighet skulle vara själva hjärtat i verksamheten. Förutsättningarna såg annorlunda ut då men när jag kommer till Lagunen idag känner jag fortfarande igen samma grund. Samma anda.

Det finns en särskild kultur på Lagunen, en blandning av nyfikenhet, omtanke och mod. Här får människor växa i sin egen takt, samtidigt som man gör resan tillsammans med andra och kanske är det allra viktigaste att det också finns mycket glädje här. Ett skratt i vardagen, en känsla av gemenskap och värme.

Jag tror att det är just alla dessa delar tillsammans som skapar en plats där människor känner sig sedda och uppskattade. En plats där man vågar prova nytt och utmana sig själv. För det är ofta där utveckling börjar, i tryggheten att få vara sig själv och samtidigt våga ta ett steg vidare.

/Douglas

Qrkod till ledaren.

QR koder:

Arbete & Aktivitets
Facebook

Arbete & Aktivitets
Instagram

Soundcloud
Ljudklipp

Adress:

Lagunen

Rosstorpsvägen 12

633 54 Eskilstuna

TELEFON:

016– 710 74 23

E-POST: *ny mailadress*

lagunen347@gmail.com

HEMSIDA:

Tidningenlagunen.se

FACEBOOK:

Arbete och Aktivitet
Eskilstuna

INSTAGRAM:

Arbeteochaktivitet

SOUNDCLOUD:

Lagunen och Digitalkraft

Ansvarig utgivare:

Douglas Gilljam

Företagenshus

Munktellstorget 2

633 43 Eskilstuna

Telefon: 070– 167 21 55

E-post:

douglas.gilljam@eskilstuna.se

Tryck:

arkitektkopia

Svarvargatan 9

Eskilstuna

INNEHÅLL:

SIDA:

2. LEDAREN
3. ANNONSER/INSÄNDARE
- 4-6. ARKITEKTKOPIA
7. LAGUNEN 20 ÅR
- 8-9. ÖPPET HUS PÅ LAGUNEN
- 10-13. PARKEN ZOO
- 14-15. SENASTE NYTT
- 16-17. NUMRETS FRÅGA
- 18-19. UTVECKLINGSSIDAN
20. ALBERTS ALBUMRECENSION
21. DJUR FLYGFISK
22. RECEPT
23. EMILS KNEP OCH KNÅP
24. NUMRETS BILD

Annonser/Insändare

LAGUNEN

Årgång 20 nr 2

Ämne : Lättläst

**NU FINNS LAGUNEN I EN
LÄTTLÄST VERSION.**

Upptäck vår lättlästa version med tydligare
språk, enklare ord och luftigare text som gör
det lätt att ta till sig innehållet.

Skanna QR-koden och kom direkt till den lättlästa
versionen på Lagunens hemsida.

/Redaktion Lagunen

arkitektkopia

Vår tidning finns både digitalt på vår hemsida och som papperstidning. När vi har skrivit klart det senaste numret av Lagunen sparas den som en digital fil på en USB-sticka som vi lämnar på Arkitektkopia för tryck. Vad händer egentligen med den digitala filen, hur blir det en tidning? För att ta reda på det gjorde Redaktion Lagunen ett studiebesök på tryckeriet.

På ett tryckeri arbetar man med att överföra text och bilder från en digital fil till papper. Stora tryckmaskiner skriver ut sidorna som sedan skärs, viks och ibland häftas eller binds ihop till en färdig produkt. Tryckerier producerar inte bara tidningar utan även till exempel affischer, broschyrer, böcker, visitkort med mera.

Under vårt besök fick vi se hur arbetet går till från början till slut från den digitala filen till den färdiga tryckta tidningen. Vi passade också på att ställa frågor om arbetet, maskinerna och vilken utbildning som behövs för att arbeta på ett tryckeri.

Vad händer när vi lämnar in tidningen Lagunen hos er för tryck?

- När Lagunen kommer in till tryckeriet på en USB-sticka börjar arbetet med att föra över filen till tryckeriets system. Där öppnas materialet i en produktionsmiljö där varje sida snabbt kontrolleras, att bilder håller rätt kvalitet, att färgerna stämmer och att allt är korrekt inför tryck. När allt är godkänt skickas filen vidare till den digitala tryckpressen.

På bild: Entrén till Arkitektkopia.

På bilden: Claes tar emot Lagunens USB-sticka och överför filerna.

På bilden öppnas filen. Den stora skrivaren fungerar på liknande sätt som en mindre kontorskrivare där man till exempel kan göra färginställningar och välja hur många kopior som ska skrivas ut osv.

Själva tryckpressen är en lång avancerad maskin på cirka 7 meter där hela processen sker i ett enda flöde. Papper matas in i ena änden och passerar genom maskinen där sidorna trycks, samlas, viks och häftas direkt i pressen. Det gör att den färdiga Lagunen kommer ut komplett, redo att bläddra i utan att behöva hanteras i flera separata steg efteråt. När maskinen arbetar i fullt tempo produceras varje tidning löpande efter varandra.

För en tidning som *Lagunen* med 24 sidor går tryckningen snabbt när produktionen är igång och tidningarna produceras löpande. En upplaga på cirka 250 exemplar tar vanligtvis 2–2,5 timmar att trycka. Normal leveranstid är tre till fyra dagar men vid behov kan produktionen genomföras inom 24 timmar. Därefter packas *Lagunen* i kartonger och hämtas av redaktionen.

På bilden står Andreas som arbetar som tryckare och skriver bland annat ut *Lagunen*.

På bilden: Exempel på olika produkter som Arkitektkopia trycker; Popcornbägre, presentkortshållare, presentbox & flagga.

Vad gör man på ett tryckeri?

- På ett tryckeri hjälper vi företag och kommuner med allt från visitkort, broschyrer och foldrar till stora fasadvepor, utställningssystem, scanning och ritningar. Vi producerar material som företag och organisationer använder för att kommunicera och marknadsföra sig.

Hur många anställda arbetar här och vilka roller finns?

- I Eskilstuna arbetar åtta personer. Dessutom har vi en fabrik i Göteborg där cirka 80 personer är anställda. Hos oss finns flera olika roller, bland annat säljare, ekonomipersonal, prepresspersonal, tryckare, efterbehandlare och personal som arbetar med expo och utställningsmaterial.

Kan ni berätta kort om företaget Arkitektkopia?

- Arkitektkopia är en rikstäckande kedja som har funnits i över 70 år. Företaget började med att producera ritningar men har med tiden utvecklats och erbjuder idag ett brett utbud av trycksaker och kommunikationslösningar.

Vilka maskiner och vilken utrustning är viktigast i ett tryckeri?

- De viktigaste maskinerna i ett tryckeri är digitalpressar och skärmaskiner. Vi arbetar med digitalpressar, storformatpressar, stansmaskiner samt olika efterbehandlingsmaskiner som färdigställer produkterna.

Behöver man en speciell utbildning för att bli tryckare?

- Ja, oftast krävs en grafisk utbildning eller liknande för att arbeta som tryckare. Det är också möjligt att börja som lärling och lära sig yrket genom praktisk erfarenhet.

Är ni oroliga över att yrket ska försvinna i takt med digitaliseringen?

- Nej, vi är inte mer oroliga än inom andra yrken. Vi har en bred verksamhet och anpassar oss efter marknadens behov, vilket gör att vi fortsätter vara relevanta även i en mer digital värld.

Hur ser en typisk produktionsprocess ut från beställning till leverans?

- Processen börjar med att kunden mejlar in en beställning. Därefter registrerar vi en order som skickas vidare till en digitalpress för tryck. När tryckningen är klar går produkten vidare till efterbehandling, till exempel skärning och därefter levereras den via post eller bud.

Hur går det till när ni trycker affischer, tidningar eller plakat?

- Vi registrerar en order som först går till prepress, där vi kontrollerar att originalet är korrekt. Därefter skickas filen till en storformatsskrivare som trycker på papper eller plastmaterial. Slutligen sker nedskärning och eventuell öljettering.

Hur ser er kundkrets ut?

- Våra kunder består av kommuner, landsting, stora företag som exempelvis Volvo samt mindre företag och privatpersoner.

Är det främst företag eller privatpersoner som är era kunder?

- Det är främst företag som anlitar oss.

Hur anpassar ni produkter efter kundens specifika behov?

- Vi har ett brett utbud av maskiner och lösningar inom Arkitektkopia, vilket gör att vi kan anpassa produkterna efter varje kunds behov och hjälpa dem att kommunicera på bästa sätt.

Vilken typ av material och papper arbetar ni mest med?

- Vi arbetar främst med bestruket papper och silkpapper i olika gramvikter, beroende på vilken känsla och kvalitet kunden önskar.

Vilka typer av produkter trycker ni främst?

- Vi trycker framför allt flyers som är små tryckta blad som delas ut för att marknadsföra något, broschyrer och affischer.

Hur många saker trycker ni per dag?

- Vi hanterar cirka 7000 ordar per år, vilket motsvarar ungefär 585 per månad och cirka 24 per dag.

På bild: Bestruket papper som har fått en ytbeläggning som gör bilderna skarpare.

Hur går det till när ni trycker affischer eller plakat till exempelvis rollup-system?

- Beställningen går först till prepress för kontroll av originalet. Därefter trycks materialet i en affisch printer på papper eller plast, exempelvis för användning i roll-up-system.

På bild: En roll-up system som är en typ av portabel reklamskylt.

Får ni in många beställningar från Eskilstuna eller från andra städer?

- Ja, vi får beställningar både från Eskilstuna och från andra delar av Sverige och Europa.

Har ni någon hemsida?

- Ja, vår hemsida är www.arkitektkopia.se

Qrkod till reportaget.

Reportage gjort av: Redaktion Lagunen.

Qrkod till
reportaget.

Lagunen

20 år av gemenskap och skaparglädje

Allt började med en dator och en idé om att skapa en tidningsredaktion inom Arbete och fritid (idag Arbete och aktivitet). Valet av redaktionens namn **Lagunen** symboliserar en trygg och lugn plats där människor kan samlas, skapa, dyka ner i olika ämnen och utvecklas tillsammans. Precis som en lagun vid havet är skyddad och fridfull vill vår redaktion vara en plats där idéer får växa och alla får möjlighet att delta.

Under september månad år 2006 började lokalen iordningställas i Skiftinge som redaktionen fortfarande håller till i. I början var förutsättningarna enkla, redaktionen samlades kring en enda dator. Texterna växte fram tillsammans, ofta genom prat, skratt och samarbete. När tidningen var färdig skrevs den ut på Ord och Bilds dagliga verksamhet, som då låg på Klostergatan. Ungefär 100 exemplar häftades ihop för hand av redaktionen och tidningen skickades sedan ut till boenden och dagliga verksamheter inom kommunen.

Sedan dess har mycket hänt, Lagunen har vuxit och hängt med i utvecklingen. Idag är det tre arbetshandledare och 20 stycken deltagare som jobbar ihop. Som ni säkert redan vet så har Lagunen en egen hemsida där vi lägger ut Lagunen digitalt och där det även finns en lästlöstversion av tidningen, så att fler kan ta del av den. Redaktionen ansvarar även för Arbete och Aktivitets sociala medier.

Idag trycks Lagunen upp i 250 exemplar och ges ut fyra gånger om året. Tidningens innehåll har också utvecklats. Redaktionen har intervjuat kända idrottare, tv-profiler och andra offentliga personer. Det finns även fasta återkommande inslag som till exempel Senaste nytt, Knep och knäp, Numrets djur och Utvecklingssidan med ansvar fördelat bland deltagarna. Alla är med och bidrar och vi gör hela resan tillsammans, från idé till färdig tidning.

Så, 20 år senare från en dator till en hel redaktion. Inte illa, eller hur? Idag är Redaktion Lagunen en självklar och viktig verksamhet inom Eskilstuna kommunen. Vi firar inte bara 20 år av en tidning, vi firar 20 år av delaktighet, utveckling och skaparglädje.

Tack för att ni har varit med på vår resa och
för att ni fortsätter att vara en del av den!

/Redaktionen

LAGUNEN FIRAR 20 ÅR
PROGRAM FÖR LAGUNENS
ÖPPET HUS
DEN 19 MAJ 2026

KL. 10.00-14.00
 Öppet hus från kl 10.00
 avslutas kl 14.00.

KL. 11.00 & 13.00
 Uppträdande av deltagare
 från Kulturverkstan

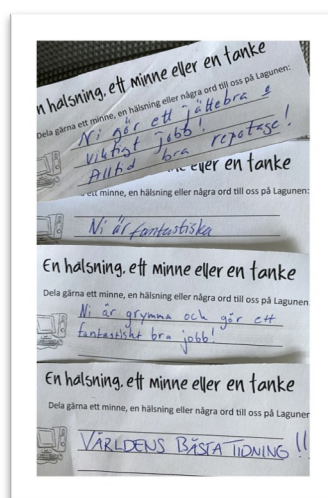
BINGO & TIPSPROMENAD
 Delta i vårt bingo och prova
 lyckan i tipspromenaden
 mellan kl. 10.00-14.00.

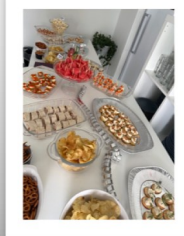
MINGEL
 Vi bjuder på lättare tilltugg
 & dryck.

**BAKOM KULISSERNA
 PÅ LAGUNEN**
 Ta del av olika korta
 filmklipp hur en dag på
 Lagunen kan se ut.

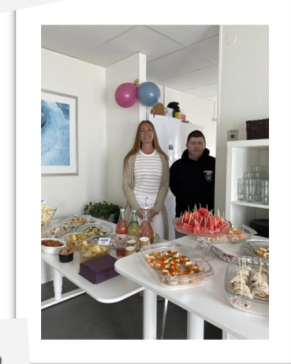
PROVA PÅ
 Att göra en intervju eller att
 skriva ett reportage.

VÄLKOMNA!

Snittar

Underhållning

Bandet ESTOR
 EMMA SANDRA TONY
 HANNAH & RONNY

Parken Zoo

När man pratar om sevärdheter och vad som går att göra här i Eskilstuna är det ett ställe som många nämner. Närmare bestämt Parken Zoo, en plats som många har varmt om hjärtat och som de flesta av oss har roliga minnen av. Parken Zoo i sig har en 128 år lång historia. Folkparker började öppnas runt om i Sverige och den 3 juli 1898 var det Eskilstunas tur att ha sin invigning av en av de första folkparkerna. Invigningen skedde med pompa och ståt, underhållning med musik, tal och komikern Herr John Gentzell som lockade folk.

Foto: Bror Lundqvist, Eskilstuna stadsmuseum.

Foto: Okänd, Eskilstuna stadsmuseum

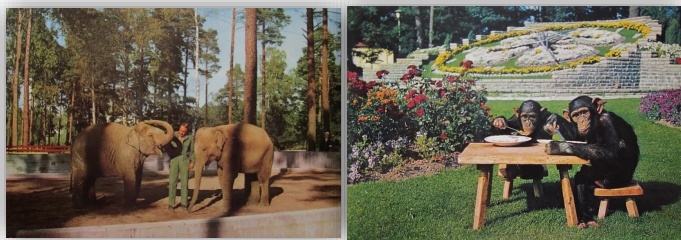
Ville man gå på invigningen fick man betala 25 öre för en person medan en familjebiljett kostade 40 öre. Parken Zoo var en folkpark med olika evenemang fram till 1950-talet då djuren började komma dit.

Det första djuret som kom till Parken Zoo var skogens konung, nämligen en älg. Inte långt senare fick även älgen sällskap av ett rådjur för att sedan få allt fler djur av olika arter som sällskap.

Foto: Djurskötare Henry "Pelle" Pettersson med det första djuret i Parken Zoo, en älg. Sent 50-tal. Foto: Privata bilder.

År 1956 fanns det redan omkring 200 arter att titta på, bland annat kunde besökarna möta elefanten Merry som parken faktiskt hade vunnit som ett pris i en tävling. Elefanterna fanns kvar i parken fram till 1982, så i ungefär 30 år.

På bild till vänster; Djurskötare Olle Ekberg tillsammans med elefanterna Bella och Money. Till höger; Schimpanserna Jullan och Jippo. I bakgrunden syns den klassiska blomsterklockan. Foto: Privata bilder.

Utöver djuren så valde Parken Zoo att bygga upp ett tivoli för att locka fler besökare. Där har det funnits många olika karuseller genom åren och den som ofta dyker upp som reklam är Masken. Även lotterier och kiosker byggdes upp och det har även varit välbesökt av Eskilstunaborna. 1981 invigde man det berömda Parkenbadet. Nu kunde dom som ville bada utomhus bada i en uppvärmd pool, vilket blev populärt. Genom åren har Parken genomgått många förändringar både vid tivolit där karuseller bytts ut men även djur som har kommit och gått.

På bild: Parkenbadet. Foto: Privat.

Någonting som Parken Zoo har varit känd för över hela landet, är att vara det enda zoot i Sverige att ha vita tigrar. Vita tigrar är inte en egen art av tigrar utan det är en genetisk mutation, det vill säga att det har blivit ett fel på tigrarnas färg som ibland händer. I det vilda är det otroligt ovanligt med att vita tigrar föds och de som gör det

brukar inte överleva så länge. Så de vita tigrar som finns lever majoriteten i på zoo över hela världen. Många har varit nyfikna på dessa vilket har gjort att det fanns många som kom till Parken Zoo bara för att titta på de vackra vita tigrarna. 2001 föddes en kull vita tigrar som fick namn efter kryddor vilket blev en snackis. Speciellt då en av ungarna blev utstött av mamman. Den ungen fick namnet Curry. En av djurvårdarna fick i uppdrag att ta hem Curry och mata upp henne med flaska. Där blev hon vän med familjens hundar. När hon blev stark och gammal nog att äta själv så blev hon introducerad igen till Parken Zoo och började med att vistas där någon dag i taget och då i sällskap av en av sina hundvänner. Allt eftersom hon gjorde sig hemmastadd där så fick hennes vän lämna hennes sida och hon fick börja umgås med de andra tigrarna. Idag finns dock inte de vita tigrarna kvar på parken, då den sista fick flytta 2010.

Två andra populära attraktioner som parken har haft, som många av oss minns väl är karusellen Masken och så klart Fantomen med Fantomengrottan. Masken har ofta varit med som en reklambild när parken har gjort reklam. En charmig och härlig barnkarusell som alltid har varit populär. Vi är även många som har minnen av att leta efter Fantomen någonstans i parken, om vi inte hittade

honom när vi smög in i hans grotta. Den stora frågan vi ställde oss var: Skulle vi få det goda eller onda märket stämplat på handen? Vad det blev beslutade Fantomen själv.

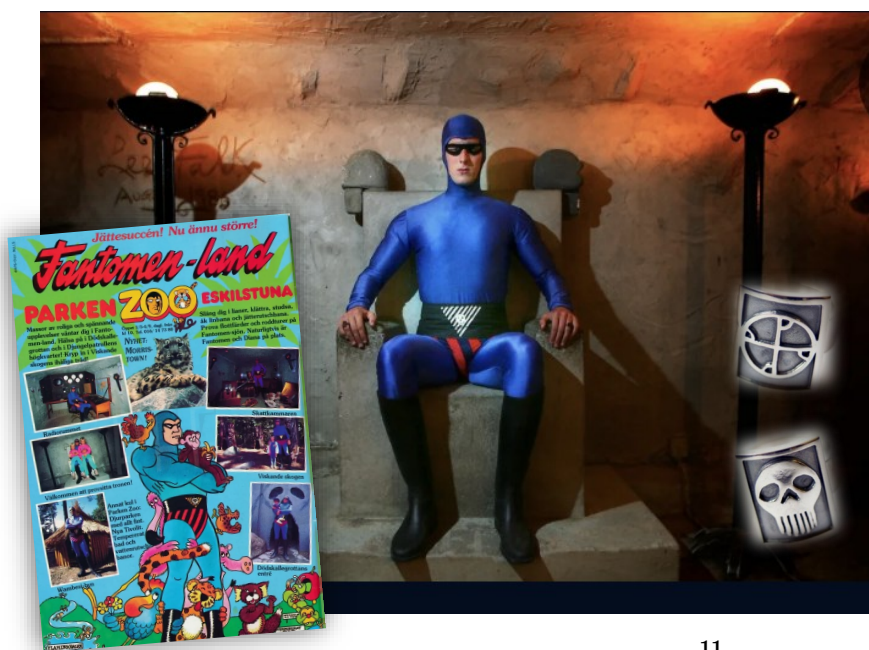

Foto: Fantomen och Masken. Privata bilder.

På bild. Parken Zoo nya ägare Richard.

Under flera år har besökarantalet minskat. Priserna på biljetter har höjts, neddragningar har gjorts både bland djur och på tivolit bara för att ekonomin ska gå runt men det har varit svårt att få tillbaka besökarna igen. Nu verkar det hända nya och spännande saker igen som fått många att stanna upp och vända blicken mot parken på nytt. Kan det vara så att Parken Zoo äntligen kan börja blomstra igen och locka tillbaka Eskilstunaborna och även nya besökare från övriga delar av landet igen? I början av året fick nämligen Parken Zoo nya ägare. Det är nu Tropicarium som kommer att styra skeppet vidare. Personerna bakom heter Richard Sjödén och Filip Sotton. De har, utöver Parken Zoo även verksamhet i anslutning till Kolmårdens djurpark. Killarna har flera års erfarenhet tillsammans med att driva verksamheter som Parken Zoo erbjuder vilket har gjort att de redan från början har haft många idéer på utvecklingsområden.

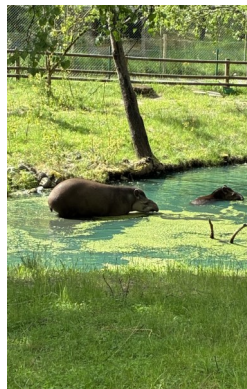
Richard Sjödén berättar i en intervju till Eskilstuna Kuriren i januari att det kommer satsas på att få tillbaka de fantastiska blomsterarrangemangen som en gång fanns, samt att skapa en större variation med djur och även nya åkattraktioner. Det ska kännas välkomnande både för mindre barn men även för dem som är äldre. Än så länge har det varit lite tyst om vilka nya arter av djur som kommer komma men vi besökare får hintar om att det kommer vara mycket nytt och spännande att se fram emot.

Under våren har arbetet med att både städa upp, måla och bygga om varit i farten för att hinna bli klara med allt inför öppningen i maj. Både Richard och Filip har fått frågan av flera Eskilstunabor om Fantomen kommer att göra comeback. Killarna gillar idén om det och hintar om att ingenting är omöjligt även om det just nu inte planeras för att Fantomen ska komma tillbaka till öppningen.

Vi Eskilstunabor har varit väldigt nyfikna på vad som kommer hända och många har kontaktat Richard och Filip om olika önskemål om vad vi vill kunna uppleva på Parken Zoo. Varje idé tas emot och vi får se vid öppningen vad som har kunnat lösas. Under våren blev det även en stor snackis om parken när deras annons för sommarjobb kom upp. Nu var det inte bara ungdomar som söktes till att få möjligheten att jobba på parken utan de såg även fram emot att även pensionärer söker för

att få jobba extra i sommar. Många ställde frågan hur det kommer sig, men svaret från ägarna var självklara. Ingen ska uteslutas och vi har alla något som vi kan lära av varandra och att ha närhet till äldre personer och pensionärer kan det även skapa en trygghet och erfarenhetsutbyte till de yngre sommarjobbarna.

Filip och Richard berättar även att det inte bara är nya djur, karuseller och matställen som kommer att utvecklas. En satsning på evenemang kommer att ligga i fokus. Målet är att få stora kända artister som kommer och uppträder på Parken Zoo som ett sätt att locka besökare. Med tanke på att de blev nya ägare så sent som i februari i år så har det varit lite sent med att boka in vissa artister men genom att spana in på hemsidan så kan vi se artister som Electric Banana Band, Miriam Bryant och Danny Saucedo bland annat kommer inta scenen i sommar. Redan denna sommar ser det lovande ut på evenemangsfronten och det lär kunna bli starkare kommande år framöver.

På Bild: Ett av Parken Zoo nya tillskott i nöjesparken. Ett 22 meters högt Pariserhjul.

Det märks att det satsas väldigt mycket för att lyfta Parken Zoo till sin forna glans och mer därtill. Många miljoner kronor har satsats på renoveringar, utveckling och inte minst reklam. Målet är att redan i sommar dubbla förra sommarens antal besökare. Sommaren 2025 kom det 125 000 besökare och i år är målet och förhoppningarna att det ska komma att bli över 200 000 besökare. När man besöker parken så finns det möjlighet att köpa olika typer av inträdesbiljetter. Dels så kan man köpa ett säsongskort, då kan du gå dit hur mycket du vill under hela säsongen. Om du bara vill gå dit enstaka tillfällen eller bara är i Eskilstuna på en kortare visit så kan man köpa 1 och 2 dagarsbiljetter. Allt för att locka fler typer av besökare.

Som vi märker är det mycket nytt som kommer hända med Parken Zoo inför nyöppnandet både med djur, tivoli och evenemang. Många Eskilstunabor verkar hoppfulla för att det äntligen kommer bli en rolig attraktion som kommer få besökare från landets alla hörn. För de förändringar som har gjorts och kommer att fortsätta göras de kommande åren är något som vi alla är nyfikna på att få uppleva, så nu verkar det som att Parken Zoo vaknar till liv igen och kommer ge mycket glädje, skratt och även kunskap, för det är precis det som saknats!

genaste nytt

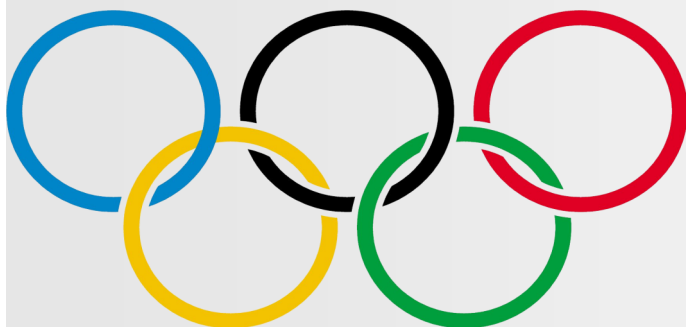
OROLIGHETER I MELLANÖSTERN

USA och Israel har attackerat mål i Iran.

De säger att attackerna ska stoppa Irans militär och kärnprogram.

Iran har svarat med egna attacker och därför är det mycket oroligt i Mellanöstern.

VINTER OS 2026

Vinter-OS i Milano Cortina blev en stor framgång för Sverige. Den svenska truppen tog totalt 18 medaljer. 8 guld, 6 silver och 4 brons vilket är nytt svenskt rekord i vinter-OS.

Sverige lyckades särskilt bra i sporter som längdskidor, skidskytte och alpint och etablerade sig som en av de starkaste nationerna under spelen.

Även i Paralympiska vinterspelen gjorde Sverige en stark insats och tog 7 medaljer. 3 guld och 4 brons. Störst var Ebba Årsjö som tog flera guld och blev en av Sveriges främsta stjärnor.

Ett bättre Eskilstuna

Eskilstunas kommunalråd Jari Puustinen har lämnat Moderaterna för att starta ett eget parti med tidigare M-kollegan Göran Gredfors. Deras nya parti kommer heta "Ett bättre Eskilstuna". De uppger att anledningen till att de lämnar är på grund av konflikter inom partiet och brist på lokalt fokus. Även Ann Berglund hoppar av men hon har inte bekräftat huruvida hon kommer gå med i det nya partiet eller inte. Jari Puustinen och Göran Gredfors anser sitta kvar och behålla sina uppgifter. Förbundsstyrelsen anser att det är olämpligt. Det tycker att då det fick dem som Moderater bör de sluta när de inte längre är Moderater.

HÄR ÄR TIO KORTA NYHETER FRÅN VÄRLDEN:

- * I USA har forskare utvecklat nya metoder med AI för att tidigare upptäcka cancer via blodprov.
- * I Brasilien har myndigheter intensifierat arbetet mot illegal skogsavverkning i Amazonas med hjälp av satelliter och drönare.
- * I Frankrike har Paris fortsatt sitt arbete med att minska biltrafiken i centrum för att förbättra luftkvaliteten.
- * I Tyskland har nya tester av snabbtåg visat mycket hög energieffektivitet.
- * I Indien har skolor infört nya satsningar på digital undervisning och teknik i klassrummen.
- * I Kanada har forskare gjort nya fynd som kan ge mer kunskap om tidiga bosättningar i norra områden.
- * I Australien har insatser för att skydda korallrev visat positiva resultat i vissa områden.
- * I Sydkorea används nu fler robotar inom vård och omsorg för att avlasta personal.
- * I Norge testas ny teknik för att minska utsläpp från sjöfarten i fjordarna.
- * I Storbritannien pågår forskning kring nya vacciner mot influensa.

ICA-STIG

Mikael Tornving har tagit över rollen som ICA-Stig efter Björn Kjellman. ICA:s reklamfilmer är en lång serie humoristiska reklamer som utspelar sig i en ICA-butik.

My System Felicia vann Melodifestivalen med låten "My System" och fick representera Sverige i Eurovision Song Contest. Felicias bidrag kom på 20:e plats. Årets vinnare blev artisten Dara från Bulgarien med låten "Bangaranga".

Birgitta Andersson

har gått bort vid 92 års ålder efter en kort tids sjukdom.

Hon var en folkkär svensk skådespelare, känd som Teskedsgumman och för rollen som Doris i *Jönssonligan*.

Sänkt moms på mat

Från den första april sänktes skatten på mat från 12 procent till 6 procent under resten av år 2026 och hela år 2027 gäller den sänkta skatten på mat.

Svart/Verkstan

Nu är det klart! Johan Sörberg, som driver Svart/verkstan kommer öppna ett bageri och butik vid Rademachersmedjorna.

Det nya bageriet är tänkt att öppna under december månad.

Kung Carl XVI Gustaf

Fyllde 80 år den 30 april. Födelsedagen firades med officiella evenemang i Kungliga slottet i Stockholm.

21:an

Gallerian Eskilstuna genomgår en förändring där både Hemköp och Systembolaget planerar att flytta sin verksamhet till den tidigare lokalen "21:an". Lokalen har stått tom sedan 2022 men ska nu renoveras och anpassas för de nya butikerna.

Hantavirus på kryssningsfartyg

Virus på båt i internationellt vatten. Flera fall av Hantavirus har upptäckts på ett kryssningsfartyg. Tre personer har dött och åtta personer är smittade. Flera passagerare är nu på väg hem från fartyget. Fartyget befinner sig på internationellt vatten. Smittan har därför hanterats ombord och med stöd av berörda myndigheter. Folkhälsomyndigheten följer utvecklingen noga. Myndigheten bedömer dock i nuläget att situationen inte innebär risk för en ny pandemi som under covid-19. Enligt myndigheten beror bedömningen bland annat på att beredskapen i dag är högre än tidigare och att smittspridningen är mer begränsad.

FLER HAVSOMRÅDEN SKYDDAS

Världen har nu nått en viktig milstolpe där över 10 procent av haven är skyddade områden.

Numrets fråga

Vad är ditt bästa husmorstips?

Lucas:

- När jag har bränt ris i en kastrull använder jag stålull och socker för att få kastrullen ren igen.

Gustav:

- Ättika är den bästa rengöringen för att få bort beläggningar. Om du har en stekpanna hemma slå på lite ättika och is så får du snabbt bort smuts.

Micke:

- Skaffa platsväxter!

Rasmus:

- Om din termos luktar illa, kan du använda ättika med vatten för att neutralisera lukten.

Hannah:

- Ta en disktablett och lägg i toaletten på kvällen när du har kissat klart. På morgonen är det rent!

Benita:

- Om du vill få bort fläckar på kläder så kan du smeta på några droppar Yes diskmedel innan tvätt.

Marija:

- Lägg det kokta ägget i ett dricksglas. Håll handen över öppningen och skaka glaset. Skalet kommer att krossas mot glaset väggar och lossna.

Johanna:

- Använd kaffesump till dina växter. Det fungerar som ett gödselmedel för de flesta växter.

Lilian:

- Avkalka kaffebryggaren med ättika. Blanda 1 dl ättika med 3 dl vatten. Häll blandningen i kaffebryggarens vattenbehållare. Starta bryggaren och låt ungefär hälften av vätskan rinna igenom. Stäng av bryggaren och låt vätskan verka i cirka 10 minuter. Starta igen och låt resten av vätskan rinna igenom. Avsluta med att brygga 3 omgångar rent vatten för att skölja ur bryggaren ordentligt.

Karin:

- När jag städar använder jag ättika och bikarbonat. Det är bra för miljön och effektiva att städa med.

Jesper:

- När du kokar buljong på köttben eller skaldjursrester kan du hälla upp den i iskubsformar och frysa in. Då får du små portioner som är enkla att använda vid behov och buljongen håller längre.

Utvecklingssidan

Qrkod till reportaget.

doro

Doro är ett svenskt företag som bildades av Claes Bühler och Olle Fagring 1974, då under namnet Internovator AB. I deras sortiment ingår bland annat mobiltelefoner anpassade för användare med nedsatt syn, hörsel, finmotorik eller kognitiv förmåga. Dorotelefonerna har förenklade menyer, större teckenstorlek och fysiska knappar.

På bild: Telefonsvaren Autofonen Doro 320.
År 1974.

Företaget fick sin början efter att ha köpt in rättigheterna för ”AUTOFONEN”, en tidig version av telefonsvarare som till formatet var ganska stor och tung. Detta var starten på en företagsresa över 50 år. När Doro bildades hade Televerket monopol på telefoner men telefonsvararen var en ”trollerimaskin”, en magisk låda som kunde ta emot meddelanden istället för en riktig person. Vilket gav Doro en nisch i den dåvarande telemarknaden. Åren som följde gick det både upp och ner. Dollarkursen gick upp vilket ledde till högre kostnader och att många andra företag gick i konkurs. Detta ledde sedan till att Claes och Olle gick skilda vägar. Claes valde att rädda det som kunde räddas och övertalade medarbetaren Allan Mårtensson att gå in som delägare. Doro utökade sitt sortiment så de hade fler ben att stå på.

Under 80-talet avreglerades telemarknaden vilken gav Doro en chans att sälja sina egna telefoner på marknaden. Claes tog snabbt kontakt med leverantörer och tillverkare i Taiwan och Hongkong och var snabbt ute på den nya marknaden. Doro var även bland de första att släppa telefonväxlar vilket var en stor succé.

1990 uttryckte familjen Wallenberg ett intresse av att köpa Doro. Claes och några andra delägare i Doro bestämde att istället sälja till koncernen Midway Holding, med företags magnaten Sten K Johnson i spetsen. Problem seglade upp i form av en global lågkonjunktur som gav 90-talet en skakig grund. Trots det ökade Doro sin försäljning från 40 miljoner kronor till nästan 1,2 miljarder. Två saker som ledde till stora framgångar för Doro var postorderföretaget TV-Shop som frågade om Doro skulle vara intresserad av att sälja telefonsvarare genom dem. TV-Shop hade rejält med reklamkraft och bidrog stort till att Doro blev ett välkänt namn för det svenska folket. En annan förändring som skedde var att stora elektronikdjur som Onoff och SIBA började sälja telefoner utöver annan hemelektronik.

Midway Holding börsnoterades 1993, vilket ledde till att analytiker såg en ljus framtid för Doro. Dessutom köpte Doro upp det engelska företaget Audioline som ägdes av affärsmannen Harry Moss. Detta gav dem tillgång till en omfattande handels- och inköpsmarknad i Asien och en FoU-avdelning i Storbritannien. Så trots att 90-talet var tuff, lyckades Doro öka sin omsättning rejält.

Med sina framgångar under 90-talet verkade framtiden ljus men 2000-talet inledde med kris efter kris och Doro som företag gick nästan under. Dollarn steg samtidigt som det blev brist på komponenter. Dålig kvalitet och dåliga val försatte Doro i en tuff sitty. Den mångåriga VD Claes Bühler blev avskedad av styrelsen, vilket inte togs emot väl bland de andra anställda. Doros aktie föll med 75% och företaget var ute i kylan. Den nya VD Gunnar Åkerblom anställdes med förhoppningen att få företaget på rätt köl igen. Detta ledde till massavskedningar och att deras produktportfölj minskade till 30%. Gunnar gjorde dock sitt jobb och Doro överlevde krisen men det var inte över än.

2003 avskedades Gunnar Åkerblom och ersattes av Rune Torbjörnsen. Rune tog in en konceptutvecklare han jobbat med tidigare, Fredrik Forsell. De inledde olika projekt för att undersöka nya affärsmöjligheter. De testade nya områden för att till slut finna sin nya nisch inom seniorsegmentet.

2007 utnämndes Jérôme Arnaud som ny VD för hela Doro. Doro släppte även under denna tid sina första mobiltelefoner. Doro HandlePlus 324gsm och Doro HandleEasy 326. Utvecklingen hade gått snabbt men medan andra företag riktade sig mot företagskunder och andra mot yngre, trendigare grupper hade seniorer blivit bortglömda. Det fanns ett visst motstånd mot det nya fokuset men att kombinera Doro ergonomiska mobiler med stora knappar med användargränssnitt som lämpade sig för den åldrande befolkningen visade sig vara rätt väg att gå.

Företaget lyckades äntligen återhämta sig från det tuffa 2000-talet i takt med att den nya nischen plockade upp intresse hos mobiltelefonoperatörer och den åldrande befolkningen. Med en ny väg framåt, innovation, expansion och tillväxt säkerhetsställas det att Doro skulle vara kvar att fira sitt 50-årsjubileum år 2024.

Doro erbjuder både enklare knapptelefoner och smartare mobiltelefoner med pekskärm. De smartare modellerna har funktioner som kamera, videosamtal, internet och appar men är fortfarande utvecklade för att vara lätta att förstå och använda. Telefonerna har ofta guider och tydliga instruktioner som hjälper användaren steg för steg.

Det går att få Doro-telefoner antingen med pekskärm eller med knappar. Det finns flera variationer att välja på utifrån sina egna behov. Alla har stora knappar och enklare gränssnitt. Samtliga kommer med Doro Secure Button, vilket är en funktion som med ett knapptryck kallar på hjälp om något skulle hända. Ett slags trygghetslarm, helt enkelt.

Doros telefoner riktar sig som sagt mot seniorer men de kan mycket väl användas även av personer som har det svårt med moderna telefoner. Detta då Doros telefoner har en enkel design, lättläst skärm och tydliga menyer.

Robyn Sexistential.

I det här numret ska jag recensera Robyns nya album Sexistential, men innan vi går in på albumet ska ni få veta lite kort om artisten bakom musiken.

Robyn föddes 1979 och slog igenom redan vid 15 årsålder med hits som *Show Me Love* och *Do You Really Want Me (Show Respect)*. Redan då blev hon en folkkär artist, hennes musik rörde sig mellan soul och R&B men sedan gjorde hon något ovanligt. Hon gick emot producenter och skivbolag och startade sitt eget skivbolag. År 2005 släppte hon sitt första album på sitt eget bolag, Konichiwa Records och då började man verkligen förstå vem Robyn var som artist. Hon var inte längre den snälla soul och R&B-artisten utan hon var en tuff och cool synthpop-artist med självsäkerhet och skin på näsan som visste vad hon ville.

Efter det har hon haft stora framgångar bland annat genom att släppa tre album på ett år: *Body Talk 1,2 och 3*. Hon har även släppt en Ep tillsammans med synthgruppen Röyksopp med mera.

Nu till albumet Sexistential Robyns senaste mästerverk, det är det första hon släpper på åtta år. Albumet innehåller nio spår varav fyra är singlar vilket enligt mig är en nackdel då jag tycker att dem är de bästa på hela albumet.

Mina favoriter är spår 3, "Blow My Mind" som är en cool synthpoplåt med tydliga influenser från gruppen Kraftwerk och funk artisten Prince samt titelspåret "Sexistential" spår 7, som är en modern houselåt. Bland de nya låtarna fastnar jag särskilt för spår 1 "Really Real" och spår 4 "Sucker for Love".

En sak jag verkligen gillar med albumet är att Robyn inte försöker följa trender eller vara överdrivet modern. Istället drar hon inspiration från äldre stilar vilket märks i influenser från synthpop och 80-talsrock och som jag skrev innan influenser som Prince. Det märks att detta är en ny mogen och äldre Robyn men ändå trogen sin stil. Kombinationen av nostalgiska influenser och modern produktion fungerar väldigt bra.

Albumet får 8 av 10 poäng av mig (där 1 är sämst och 10 är bäst). Det är ett starkt album men det finns några svagheter. Dels är det för många singlar och dels känns vissa låtar lite avskalade nästan som att de inte är helt färdiga. De når tyvärr inte riktigt den kraft och det lyft som Robyn annars brukar leverera.

Trots det är det ett mycket bra album och jag rekommenderar verkligen att lyssna på det. Helst i högtalare eller ännu bättre med hörlurar för maximal upplevelse.

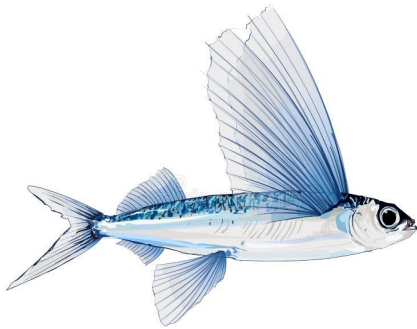
Qrkod till reportaget.

Namnets djur

FLYGFISKAR

Flygfisk är en ovanlig fisk som lever i varma hav som Atlanten och Stilla havet. Den är mest känd för sin förmåga att hoppa upp ur vattnet och glida genom luften.

Det finns ungefär 60 olika arter av flygfisk i världen. De är små till medelstora fiskar och blir oftast mellan 15 och 30 centimeter långa även om vissa arter kan bli upp till cirka 45 centimeter långa.

Flygfiskar har oftast en silverglänsande kropp. Ryggen är vanligtvis blågrå eller grön medan magen är ljus eller silverfärgad. Den färgsättningen hjälper dem att kamouflera sig i havet. Uppifrån smälter de in i det mörka vattnet och underifrån ser de ut som den ljusa himlen. Det gör det svårare för rovdjur att upptäcka dem.

Flygfiskar lever inte så länge de flesta blir ungefär 3 till 5 år gamla. Det är ett ganska kort liv. Livet som flygfisk är både spännande och farligt. Eftersom den lever nära havsytan är den ofta utsatt för rovdjur. Därför har den utvecklat sin förmåga att "flyga" för att undkomma fara. När den känner sig hotad simmar den snabbt upp mot ytan, tar sats och hoppar upp i luften. Först slår den snabbt med stjärten i vattnet för att få fart och sedan glider den genom luften med sina stora bröstfenor som fungerar som vingar. Den kan glida flera meter innan den landar i vattnet igen, ibland kan den till och med ändra riktning i luften.

Flygfiskar äter små plankton och andra små organismer i havet. Samtidigt är de själva mat för större fiskar och sjöfåglar. Flygfisken spelar därför en viktig roll i näringskedjan.

I många områden är bestånden fortfarande stora. De lever ofta i stim där det finns gott om mat och varmt vatten. Beståndet kan dock variera beroende på miljöförändringar, rovdjur och fiske.

Flygfiskar lägger ägg som flyter i vattnet och fäster sig vid växter eller andra föremål. När ungarna kläcks måste de snabbt lära sig att klara sig själva eftersom de har många fiender. De växer snabbt och blir tidigt självständiga.

Flygfisk används också som mat i flera delar av världen, särskilt i Karibien och Japan. På Barbados är flygfisken en nationalrätt. Flygfisken beskrivs ofta som mild i smaken, lite sötaktig och inte så "fiskig" som vissa andra fiskar smakar.

Qrkod till reportaget.

Recept

Pastasallad med kyckling

Ingredienser:

- 500 gram penne (pasta)
- 2 dl crème fraiche
- 3 dl gräddfil
- 1 grillad kyckling
- 1 paket bacon (140 gram)
- 1 purjolök
- 2 röda paprikor
- 200 gram fetaost
- 1 tsk salt
- 2 krm svartpeppar
- 1 sats pesto (se recept)

Pesto

- 1 kruka basilika
- 50 gram pinjenötter
- 1 dl olivolja
- 100 gram riven parmesanost
- 3 vitlöksklyftor
- 2 krm salt

Gör så här:

1. Koka pastan enligt anvisningar på förpackningen. Spola i kallt vatten och låt rinna av. Blanda med crème fraiche och gräddfil.
2. Bena ur och skär kycklingen i bitar.
3. Skär bacon i bitar och stek det knaprigt i en stekpanna. Låt rinna av på hushållspapper.
4. Ansa och finstrimla purjolöken. Kärna ur och skär paprikan i bitar. Skär osten i små tärningar.
5. Blanda pastan med kyckling, bacon, purjolök, paprika och fetaost. Krydda med salt och peppar. Blanda i Peston.

Pesto

Mixa basilikablاد och pinjenötter.

Häll i oljan.

Blanda ner parmesanosten. Skala och pressa i vitlöken. Krydda med salt.

Smaklig måltid!

Emils Knep och knäp

I rutan finns många olika saker. Kan du hitta rätt antal av de fyra sakerna nedan bland alla andra bilder? $\implies$ Titta noga! Bilderna kan vara små eller vridna åt olika håll.

Hur många hittar du av varje sak?

8 stycken

5 stycken

8 stycken

9 stycken

David Batra KRISTIN KASPERSEN

Ernst Kirchsteiger Janne Schaffen
Anna Holmlund Lars -Kristers

DRÄNGARNA Lisa Ajax
Jan Johansen Danny Saucedo

Måns Möller Sven Nordqvist

Farao Groth David Sundin

BÄRGAR-BERRA CAROLINA KLÜFT

Johan Glans

Lia Larsson
ANDRÉ POPS Christer Lindarw

Tomas Ledin

Smash into pieces

Scarlet

Måns Zelmerlöv

Albin Tingwall

Peter Forsberg

Michael Björklund²⁴ Johan Sörberg

Sanna Nielson

Anis Don Demina

Brynolf

& Ljung

Babben Larsson